

2015-09-21

47

REGERINGSKANSLIET JUSTITIEDEPARTEMENTET REGISTRATÖRN	
Ink	2015 -09- 23
Dnr	Ju2015/05069/L5

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm

Ju.L5@regeringskansliet.se

Straffrättsliga åtgärder mot terrorismresor (SOU 2015:63)

Svenska Bankföreningen har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat betänkande. Bankföreningen, som begränsar sitt yttrande till de föreslagna ändringarna i 3 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, har inget att invända mot förslagen i denna del. Vi önskar dock peka på bl.a. vikten av att verksamhetsutövarna ges tillgång till adekvat information i rätt tid, för att kunna vidta åtgärder i enlighet med de krav som lagstiftaren uppställer.

Utredningen föreslår att det införs en straffbestämmelse som omfattar den som samlar in, tillhandahåller eller tar emot pengar eller annan egendom med vetskap om att den är avsedd för en person eller sammanslutning av personer som begår, försöker begå, förbereder eller medverkar till särskilt allvarlig brottslighet.

Bankföreningen, som inte har något att invända mot bestämmelsen som sådan, vill lyfta följande. I utredningen diskuteras avgränsningen av den individ respektive grupp som är finansieringens adressat. I samband därmed noteras att endast ett begränsat antal individer och organisationer förekommer på de befintliga sanktionslistorna vilket, enligt utredningens mening, är en nackdel. Utredningen har i stället valt att i lagen ange vad som krävs för att det ska vara straffbart att finansiera en specifik individ eller grupp. Såvitt avser personer och grupper som begår särskilt allvarlig brottslighet m.m. kräv att den som samlar in, tillhandahåller eller tar emot pengar eller annan egendom har vetskap om att egendomen är avsedd för en sådan person eller grupp.

Som framgår ovan tar utredningen upp frågan om sanktionslistor. Vi utgår från att det är fråga om sådana sanktionslistor som kan hänföras till de EU-förordningar som verksamhetsutövarna måste förhålla sig till. För det fall även andra sanktionslistor avses bör det klargöras vilka sanktionslistor som avses och hur granskning mot sådana listor ska förhålla sig till bestämmelserna i personuppgiftslagen. Granskningskrav som ställs på verksamhetsutövarna avseende finansiering av

terrorism (eller för den delen penningtvätt) får inte innebära att de, om kontroll av kunddatabasen sker mot olika sanktionslistor, bryter mot bestämmelserna i personuppgiftslagen, dvs. genom behandling av personuppgifter.

För att syftet med regleringen ska kunna uppnås är det av största vikt att verksamhetsutövarna ges tillgång till adekvat information i rätt tid för att kunna vidta erforderliga åtgärder.

Bankföreningen anser vidare att myndigheternas återkoppling och vägledning till verksamhetsutövarna måste förbättras. De nationella och internationella kraven på verksamhetsutövarna är många och för att de ska uppfyllas förutsätts såväl resurser som kunskap. Den återkoppling och/eller vägledning som ges i dag sker väsentligen genom föreskrifter, sanktionsbeslut eller årsrapporter. Detta är varken förutsägbart, rättssäkert eller effektivt.

De finansiella aktörerna har en skyldighet att se till att de inte utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. För att verksamhetsutövarna ska kunna agera krävs att de får vetskap om de olika tillvägagångssätt och kanaler som används. Det är därför viktigt att den informationen som tillsynsmyndigheter, Finanspolisen med flera myndigheter har eller får, faktiskt sprids till verksamhetsutövarna.

Avsaknad av en mer frekvent återkoppling från t.ex. Polisen skapar problem i såväl enskilda ärenden som generellt bl.a. avseende modus och trender. Verksamhetsutövarna behöver tidig och adekvat återkoppling för att kunna hantera och uppfylla kraven i lagen på ett effektivt sätt. Adekvat information i rätt tid skulle också underlätta för verksamhetsutövarna att anpassa sin transaktionsmonitorering efter nya modus och trender vilket i sin tur skulle medföra att misstänkta fall av terrorfinansiering och penningtvätt skulle kunna identifieras och därmed skulle även rapporteringen till Finanspolisen kunna bli mer precis och effektiv.

Lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ställer krav på att verksamhetsutövarna ska förhindra att finansiell verksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och att de åtgärder som vidtas för att uppnå kundkännedom ska vara anpassade efter risken för penningtvätt och finansiering av terrorism. För att kunna uppfylla dessa krav på ett effektivt sätt krävs adekvat information och att denna information lämnas till verksamhetsutövarna löpande.

Även om olika sekretessbestämmelser kan medföra att viss information inte kan eller får spridas utanför polis- eller åklagarväsendet anser Bankföreningen att det måste finnas utrymme för myndigheterna att avidentifiera uppgifter eller omvandla

sekretessbelagd information till statistikuppgifter för att möjliggöra informationsspridning till verksamhetsutövarna.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Asa Arffman